

NAPOMENE UZ FINANSIJSKI IZVEŠTAJ

2019. GODINA

1. OPŠTE INFORMACIJE

2. Pun naziv firme: JKP "Vodovod Zlatibor" Čajetina
3. Vrsta pravnog lica: Javno preduzeće
4. Mesto: Čajetina
5. Adresa: Aleksandra Karađorđevića 6A
6. Šifra osnovne delatnosti: 3600
7. Naziv osnovne delatnosti: skupljanje, prečišćavanje i distribucija vode
8. Matični broj: 20302976
9. Poreski identifikacioni broj: 105060489
10. Oznaka i broj rešenja u sudu: 106533/2011
11. Veličina preduzeća: srednje
12. Prosečan broj zaposlenih u toku 2019. godine: 82
13. Finansijski izveštaji tekuće godine odobreni su 30.01.2020. godine od strane Nadzornog odbora- Odluka 248-4/20

2.OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji Preduzeća su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik RS, br. 62/2013) i drugim računovodstvenim propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji.

Na osnovu Zakona o računovodstvu, pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja za male i srednje entitete („MSFI za MSP“), kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda.

Prevod Okvira, MRS, MSFI, MSFI za MSP i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, utvrđuje se rešenjem Ministra finansija i objavljuje u Službenom glasniku RS. Do datuma sastavljanja finansijskih izveštaja za 2019. Godinu primenjuju se prevedeni i objavljeni MRS odnosno MSFI i tumačenja standarda (»Sl. Glasnik RS« br. 35/2014), kao i »MSFI za MSP« (»Sl.Glasnik RS« br.117/2013).

Prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja Preduzeće primenjuje MRS odnosno MSFI koji su na snazi za godinu koja se završava 31. decembra 2019. godine

Prezentacija finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik RS, br. 95/2014).

Finansijski izveštaji su iskazani u hiljadama dinara (RSD), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Uporedni podaci prikazani su u hiljadama dinara (RSD), važećim na dan 31. decembra 2018. godine.

Računovodstveni metod

Finansijski izveštaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti (istorijskog troška), osim ukoliko MRS/MSFI ne zahtevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u računovodstvenim politikama.

3.PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 Pravila procenjivanja – osnovne pretpostavke

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti poslovanja.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja, poslovni događaj se priznaje kada je nastao i uključuje se u finansijske izveštaje u periodu na koji se odnosi, nezavisno od prijema isplate novca u vezi sa tim poslovnim događajem.

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Preduzeće da posluje u neograničenom vremenskom periodu i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

3.2 Priznavanje elemenata finansijskih izveštaja

Sredstvo se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će po osnovu korišćenja sredstava buduće ekonomske koristi priticati u Preduzeće i kada sredstvo ima nabavnu vrednost ili cenu koštanja ili vrednost koja može da se pouzdano izmeri.

Obaveza se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi proisteći iz podmirenja sadašnjih obaveza i kada se iznos obaveze koja će se podmiriti može pouzdano da izmeri.

Prihod se priznaje u bilansu uspeha kada je povećanje ekonomskih koristi povezano sa povećanjem sredstva ili smanjenjem obaveza koje mogu pouzdano da se izmere, odnosno da priznavanje prihoda nastaje istovremeno sa priznavanjem povećanja sredstava ili smanjenja obaveza.

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha kada smanjenje ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri, odnosno da priznavanje rashoda nastaje istovremeno sa priznavanjem porasta obaveza i smanjenjem sredstava.

Kapital se iskazuje u skladu sa finansijskim konceptom kapitala kao uloženi novac ili uložena kupovna moć i predstavlja neto imovinu Preduzeća. Iz finansijskog koncepta kapitala proističe koncept očuvanja kapitala. Očuvanje kapitala meri se nominalnim monetarnim jedinicama – RSD. Po ovom konceptu dobitak je zarađen samo ako finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na kraju perioda premašuje finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na početku perioda, nakon uključivanja bilo kakvih raspodela vlasnicima ili doprinosa vlasnika u toku godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3.3 Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza u Srbiji, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza za taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike, nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Srednji kursevi za devize, utvrđeni na međubankarskom tržištu deviza, primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, za pojedine glavne valute su bili sledeći:

	31.12.2019.	31.12.2018.
1 EUR	117,5928	118,1946
1 USD	104,9186	103,3893
1 CHF	108,4004	104,9779

3.4 Koeficijenti rasta cena na malo u Republici Srbiji (godišnja inflacija):

Mesec	2019.	2018.
Januar	0,021	0,019
Februar	0,024	0,015
Mart	0,028	0,014
April	0,031	0,011
Maj	0,022	0,021
Jun	0,015	0,023
Jul	0,016	0,024
Avgust	0,013	0,026
Septembar	0,011	0,021
Oktobar	0,010	0,022
Novembar	0,015	0,019
Decembar	0,019	0,020

3.5 Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva (investicije) koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrednost ili cenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

3.6 Umanjenje vrednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Preduzeće preispituje knjigovodstvenu vrednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće proceniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Preduzeće procenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrednost je neto prodajna cena ili vrednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša.

Ako je procenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrednosti, onda se knjigovodstvena vrednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju deo gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promena na kapitalu.

3.7 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se priznaju samo kada je verovatno da će od tog ulaganja priticati ekonomske koristi i kada je nabavna vrednost ulaganja pouzdano merljiva, a obuhvataju se: ulaganja u razvoj, koncesije, patenti, franšize, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu (u okviru kojih su dugoročno plaćeni troškovi zakupa, pravo korišćenja državnog zemljišta). Početno priznavanje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti.

Obračun amortizacije vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je stavljeno u upotrebu.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom, primenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procenjenog korisnog veka sredstava, primenom sledećih stopa:

Softveri	20%
Licence	20%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3.8 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno po ceni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Oprema se kapitalizuje ako je vek njenog korišćenja duži od jedne godine i ako je njena pojedinačna vrednost veća od vrednosti propisane poreskim propisima.

Naknadna ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu, koja imaju za cilj produženje korisnog veka upotreba ili povećanje kapaciteta, povećavaju knjigovodstvenu vrednost

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema se knjiže po njihovoj nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupnu eventualnu akumuliranu amortizaciju i ukupne eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se obračunava na vrednost nekretnina, postrojenja i opreme na početku godine, odnosno na nabavnu vrednost opreme stavljene u upotrebu tokom godine, primenom proporcionalne metode u toku procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava, uz primenu sledećih stopa:

Građevinski objekti	1,5% - 4%
Proizvodna oprema	2,5% - 12%
Motorna vozila	15%
Računari	20%
Kancelarijski nameštaj	12% -15%
Telekomunikaciona oprema	10%
Ostala oprema	10% -15%

Obračun amortizacije počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se mogu revidirati svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali nameravani vek njihovog korišćenja.

Sredstvo se iskknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrednosti i knjigovodstvene vrednosti) priznaju se u bilansu uspeha odgovarajućeg perioda.

3.9 Zalihe

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja, ili neto prodajnoj vrednosti, u zavisnosti koja je niža.

Nabavna vrednost uključuje vrednost po fakturi dobavljača, uvozne dažbine, transportne troškove i druge zavisne troškove nabavke.

Neto prodajna vrednost predstavlja vrednost po kojoj zalihe mogu biti prodane u tržišnim uslovima poslovanja, nakon umanjenja za troškove prodaje.

Obračun izlaza zaliha utvrđuje se metodom prosečne ponderisane cene.

3.10 Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Preduzeće klasifikuje finansijska sredstva u neku od sledećih kategorija: sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Preduzeća utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodele prihoda od kamate i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili gde je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima kao i kratkoročni depoziti do tri meseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet niskog rizika od promene vrednosti.

Kredit i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja i plasmani sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu, klasifikuju se kao potraživanja i krediti (kratkoročni zajmovi) i potraživanja.

Kredit i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamate, nakon umanjenja vrednosti po osnovu obezvređenja. Prihod od kamate se priznaje primenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gde priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Umanjenja vrednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Preduzeće procenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrednosti kroz bilans uspeha). Obezvređenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procenjeni budući novčani tokovi sredstava biti izmenjeni.

Obezvređenje (ispravka vrednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospelih potraživanja koja nisu naplaćena u periodu od 365dana od datuma dospeća za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana. Promene na računu ispravke vrednosti

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2019. godine**

potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspeha. Naplata otpisanih potraživanja uključuje se u bilansu uspeha kao ostali prihod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrednosti primljenih sredstava, umanjene za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspeha obračunskog perioda.

3.11 Porez na dobitak***Tekući porez***

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srbije. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primenom poreske stope od 15% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Preduzeća. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspeha koji se koriguje za stalne razlike koje su definisane propisima o oporezivanju porezom na dobit Republike Srbije.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrednosti sredstva i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u meri u kojoj je verovatno da će oporezivi dobiti biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se evidentira na teret ili u korist bilansa uspeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se evidentiraju direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

3.12 Primanja zaposlenih***Porezi i doprinosi na zarade i naknade zarada***

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Preduzeće je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Preduzeće je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

Preduzeće nije uključeno u druge oblike penzijskih planova i nema nikakvih obaveza po ovim osnovama.

Otpremnine

U skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o radu, Preduzeće ima obavezu da zaposlenom isplati otpremninu prilikom odlaska u penziju. Preduzeće je izvršilo procenu sadašnje vrednosti ove obaveze i formiralo odgovarajuće rezervisanje po tom osnovu.

Jubilarnе nagrade

Pored toga, Preduzeće je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade za 10, 20 i 30 godina neprekidnog rada u Preduzeću. Jubilarna nagrada se utvrđuje na osnovu iznosa prosečne mesečne zarade u Preduzeću, ostvarene u mesecu koji prethodi mesecu isplate, i to u rasponu od 50% do 150% neto zarade.

3.13 Prihodi i rashodi

Prihodi od prodaje robe, proizvoda i izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu isporuke robe i proizvoda ili izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrednosti, umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

4 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE (Prezentacija finansijskih izveštaja)

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Preduzeća da vrši procene i utvrđuje pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtevaju vršenje procene i donošenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

4.1 Korisni vek nekretnina, postrojenja i opreme

Preduzeće procenjuje preostali korisni vek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procena korisnog veka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promenama ekonomskih i industrijskih faktora.

4.2 Umanjenje vrednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Preduzeće vrši pregled knjigovodstvene vrednosti materijalne i nematerijalne imovine i procenjuje da li postoje indikacije za umanjenje vrednosti nekog sredstva. Prilikom procenjivanja umanjenja vrednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promene u dodeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrednost odnosne imovine.

4.3 Ispravka vrednosti potraživanja

Ispravka vrednosti sumnjivih i spornih potraživanja je izvršena na osnovu procenjenih gubitaka usled nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze u roku koji prelazi rok tolerancije naplativosti potraživanja. Procena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promene u uslovima poslovanja, delatnosti ili okolnostima vezanim za određene kupce mogu da imaju za posledicu korekciju ispravke vrednosti sumnjivih i spornih potraživanja obelodanjene u priloženim finansijskim izveštajima.

4.4 Ispravka vrednosti zastarelih zaliha i zaliha sa usporenim obrtom

Preduzeće vrši ispravku vrednosti zastarelih zaliha kao i zaliha sa usporenim obrtom. Pored toga, određene zalihe Preduzeća vrednovane su po njihovoj neto prodajnoj vrednosti. Procena neto prodajne vrednosti zaliha izvršena je na osnovu najpouzdanijih raspoloživih dokaza u vreme vršenja procene. Ova procena uzima u obzir očekivano kretanje cena i troškova u periodu nakon datuma bilansa stanja i njena realnost zavisi od budućih događaja koji treba da potvrde uslove koji su postojali na dan bilansa stanja.

4.5 Sudski sporovi

Prilikom odmeravanja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Preduzeća donosi određene procene. Ove procene su neophodne radi utvrđivanja verovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudsko poravnanje. Usled inherentne neizvesnosti u postupku procenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procenom. Zbog toga se procene koriguju kada Preduzeće dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savetnika. Izmene procena mogu da u značajnoj meri utiču na buduće poslovne rezultate.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

5. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	Ulaganja u razvoj	Koncesije, patenti, licence i slična prava	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna bruto vrednost na početku godine	84	658	1,437	2,179
Povećanje:		82	1,060	1,142
Nabavke u toku godine		82	1,060	1,142
Smanjenje:				
Rashodovanje				
Nabavna bruto vrednost na kraju godine	84	740	2,497	3.321
Kumulirana ispravka na početku godine	84	542	1,304	1,930
Povećanje:		64	114	178
Amortizacija u toku godine		64	114	178
Smanjenje:				
Rashodovanje				
Stanje ispravke na kraju godine	84	606	1,418	2,108
Neto sadašnja vrednost:				
31.12.2019. godine		134	1,079	1,213
Neto sadašnja vrednost:				
31.12.2018. godine		116	133	249

U okviru ostalih nematerijalnih ulaganja Preduzeće evidentira softverske programe i licence. Početna nematerijalna ulaganja vrednovana su po nabavnoj vrednosti (Povećanje ostalih nematerijalnih ulaganja u iznosu od 1.142 hiljade dinara odnosi se na nabavku softverskog programa 1.060 hiljada i licence u iznosu od 82 hiljade dinara).

Amortizacija ostalih nematerijalnih ulaganja, vrši se u toku korisnog veka proporcionalnom metodom amortizacije, amortizacija obračunata i evidentirana u okviru rashoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

6. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	u hiljadama dinara					
	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ulaganje na tuđim osnovnim sredstvima	Nekr, postr, i oprema u pripremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
Nabavna vrednost na početku godine	366.808	153,251	2,337	321,850	19,333	863,579
Povećanje:		22,991		157,021		180,012
Nabavka		15,931		157,021		172,952
Aktiviranje		7,060				7,060
Smanjenje:		1,632		7,089	1,161	9,882
Rashod u toku godine		1,515		29		1,544
Prenos na sredstva u upotrebi				7060	1,161	8,221
Manjkovi utvrđeni popisom		117				117
Prodaja						
Nabavna vrednost na kraju godine	366,808	174,610	2,337	471,782	18,172	1,033,709
Kumulirana ispravka na početku godine	168,598	81,010	276		316	250,200
Povećanje:	7,216	16,159	59			23,434
Amortizacija	7,216	16,159	59			23,434
Smanjenje:		1,166				1,166
Rashod u toku godine		1,133				1,133
Manjkovi utvrđeni popisom		33				33
Prodaja						
Stanje na kraju godine	175,814	96,003	335		316	272,468
Neto sadašnja vrednost:						
31.12.2019. godine	190,994	78,607	2,002	471,782	17,856	761,241
Neto sadašnja vrednost:						
31.12.2018. godine	198,210	72,241	2,061	321,850	19,017	613,379

Nekretnine postojenja i oprema vrednuju se po nabavnoj vrednosti.

Građevinski objekti koje Preduzeće evidentira u svojim poslovnim knjigama :

- Vodovodi
- Kanalizacije
- Poslovne zgrade

nisu usaglašeni sa javnim (katastarskim) knjigama, pokrenut je postupak legalizacije.

U toku godine izvršena je nabavka i aktiviranje sledeće opreme: u 000 din.

Nabavljeno sredstvo	Nabavna vrednost
1	2
KOMBINOVANA RADNA MAŠINA	10.939
HORIZONTALNA VIŠESTEPENA PUMPA CAPRARI	1.648
LADA M2121 4X4 TNG	1.398
OPREMA ZA DETEKCIJU PRELIVA	495
DETEKTOR ŠUMA CURENJA	500
APARAT ZA EFLEKTROFUZIONO ZAVARIVAFNJE	381
OSTALA OPREMA	570
Ukupno:	15,931

Nekretnine, postrojenja i oprema usaglašeni su sa popisom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

Preduzeće je na predlog popisne komisije, a po Odluci Nadzornog odbora rashodovalo sledeću opremu:

Rashodovana sredstva	Vrednost otpadnog materijala	Nabavna vrednost	Ispravka vrednosti	Sadašnja vrednost (3-4)	Dobitak gubitak (2-5)
1	2	3	4	5	6
AGREGAT		359	93	266	(266)
VOZILO FAP 1417		667	667	0	0
PUMPA ZA VODU WP 37		15	3	12	(12)
SONDA SMT-MC-5438		25	8	17	(17)
PUMPA ZA VODU WB 30XT		46	22	24	(24)
GUSENICA 250X109X38		48	20	28	(28)
OSTALO		355	319	36	(36)
UKUPNO:		1.515	1.132	383	(383)

Preduzeće nije vršilo procenu otpadnog materijala. Gubitak po osnovu rashodovane opreme u iznosu od 383 hiljada dinara evidentiran je u okviru ostalih rashoda.

U okviru nekretnina, postrojenja i opreme u pripremi evidentirana je izgradnja kanalizacije u Sirogojnu vrednosti 4,114 hiljada dinara, davači impulsa za daljinsko očitavanje vodomera 1.791 hiljada dinara, postrojenje za otpadne vode 459.704 hiljada dinara, benzinski prenosivi agregat 183 hiljada dinara, projekat za postrojenje za ozonizaciju 4.350 hiljada, kao i ostala oprema (kontejneri, kamere, filter za prečišćavanje vode i sl.) vrednosti 1.340 hiljada dinara, što ukupno iznosi 471.782 hiljada dinara.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je primenom proporcionalne metode. Amortizacija je obračunata i evidentirana na rashodima.

Kao sredstvo obezbeđenja za vraćanje dugoročnih kredita (u ukupnom iznosu od 24.660 hiljada dinara) Preduzeće je upisalo zalogu na sledeću opremu: rovokopač »Vermeer« čija ukupna sadašnja vrednost na dan 31. 12. 2019. godine iznosi 5.944 hiljada dinara ; Kombinovana mašina JCB 5CX-118HP T2 sadašnje vrednosti 31.12.2019.g. 6.505 hiljada dinara; višestepena pumpa CAPRARI sadašnje vrednosti 31.12.2019.g. 1.310 hiljada dinara; Centrifugalna pumpa CAPRARI sadašnje vrednosti 31.12.2019.g. 479 hiljada dinara; Mini bager WACKER sadašnje vrednosti 31.12.2019.g. 3.120 hiljada dinara; hidraulični čekići HP 200 sadašnje vrednosti 31.12.2019.g. 1.100 hiljada dinara; vertikalna višestepena pumpa Caprari sadašnje vrednosti 31.12.2019.g. 355 hiljada dinara; horizontalna višestepena pumpa Caprari sadašnje vrednosti 31.12.2019.g. 1.427 hiljade dinara; vertikalna višestepena pumpa sadašnje vrednosti 31.12.2019.g. 255 hiljada dinara; traktor sadašnje vrednosti 31.12.2019. g. 6.143 hiljada dinara, kombinovana mašina CASE sadašnje vrednosti 31.12.2019.g. 10.611 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

7. ZALIHE

	Hiljada dinara	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Materijal i sitan inventar i alat na zalihi (1.1)	36,182	27,498
1.1. Nabavna vrednost	36,182	27,498
I Zalihe - neto (1)	36,182	27,498
1. Bruto dati avansi	763	722
2. Ispravka vrednosti datih avansa	448	448
II Dati avansi - neto (1-2)	315	274
UKUPNO ZALIHE I DATI AVANSI (I+II)	36,497	27,772

Zalihe materijala usaglašene su sa popisom.

Zalihe materijala vrednovane su po nabavnim cenama, a obračunate po metodu prosečnih cena.

	u hiljadama dinara 31. decembra 2019.
1. Materijal i sitan inventar i alat na zalihi	3,421
Zalihe bez izlaza u poslednjih 365 dana	3,421

Prema proceni Preduzeća vrednost zaliha materijala bez izlaza u toku 2019. godine je realna.

Starost plaćenih avansa za zalihe i usluge u danima	u hiljadama dinara		
	Do 365 dana	Preko godinu dana	Ukupno
Plaćeni avansi, bruto	315	448	763
Ispravka vrednosti		448	448
Plaćeni avansi, neto	315	0	315

Dati avansi su usaglašeni.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

8. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Opis	u hiljadama dinara	
	Kupci u zemlji	Ukupno
1	6	9
Bruto potraživanje na početku godine	97,708	97,708
Bruto potraživanje na kraju godine	113,997	113,997
Ispravka vrednosti na početku godine	26,471	26,471
Smanjenje ispravke vrednosti u toku godine po osnovu naplate	5,341	5,341
Povećanje ispravke vrednosti u toku godine	11,718	11,718
Ispravka vrednosti na kraju godine	32,848	32,848
NETO STANJE		
31.12.2019. godine	81,149	81,149
31.12.2018. godine	71,237	71,237

U skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Preduzeća, stručne službe Preduzeća, dostavljaju izvode otvorenih stavki svojim dužnicima sa 31. decembrom svake poslovne godine. Usaglašavanje je vršeno sa svim kupcima, osim kupaca koji su brisani iz Registra Agencije za privredne registre i građana. Preduzeće je sa 31. decembrom 2019. godine izvršilo postupak usaglašavanja potraživanja od dužnika pravnih lica iskazanih u poslovnim knjigama na taj datum, čime je potvrđeno i usaglašeno 85% salda potraživanja od kupaca u zemlji-pravna lica.

u hiljadama dinara			
Starost potraživanja u danima	Potraživanja do 365 dana starosti	Potraživanja starija od godinu dana	Ukupno (2+3)
1	2	3	4
Kupci u zemlji (bruto)	81,149	32,848	113,997
Ispravka vrednosti	0	32,848	32,848
Neto potraživanja	81,149	0	81,149

Na dospela nenaplaćena potraživanja Preduzeće vrši obračun zatezne kamate. Naplata potraživanja nije obezbeđena teretom na imovini dužnika, menicama i bankarskim garancijama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

9. DRUGA POTRAŽIVANJA

u hiljadama dinara

	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
Potraživanja za kamatu i dividendu	2,789	2,954
Potraživanja od zaposlenih	108	24
Potraživanja za više plaćeni porez na dobitak	941	2,462
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	150	474
Potraživanja po osnovu naknada šteta		
Ostala kratkoročna potraživanja	508	186
DRUGA POTRAŽIVANJA:	4,496	6,100

10. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

u hiljadama dinara

Opis	Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	
	1	7
Bruto stanje na početku godine	661	661
Bruto stanje na kraju godine	723	723
NETO STANJE		
31.12.2019. godine	723	723
31.12.2018. godine	661	661

Kratkoročni krediti u iznosu od 723 hiljada dinara odnose se na potraživanja po osnovu:
 -Odobrenog beskamratnog zajma radnicima u iznosu od 723 hiljada dinara, zajam je odobren do 6 mesečnih rata za nabavku ogreva, zimnice i udžbenika. Naplata ovih potraživanja uredno se vrši putem mesečnih obustava od zarade.

11. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

u hiljadama dinara

	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Dinarski poslovni račun	52,567	21,766
2. Čekovi i kartice	34	17
UKUPNO (1)	52,601	21783

Preduzeće je izvršilo usaglašavanje novčanih sredstava po poslovnim računima sa poslovnim računima banke na dan sastavljanja bilansa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

12. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Unapred plaćeni troškovi	983	1,172
2. Potraživanja za nefakturisani prihod	10,165	650
3. Ostala aktivna vremenska razgraničenja	1,338	1,801
UKUPNO (1 do 3)	12,486	3,623

U okviru ostalih aktivnih vremenskih razgraničenja evidentiran je plaćeni PDV po osnovu avansnih računa u iznosu od 973 hiljada dinara, 365 hiljada se odnosi na neiskorišćeni prethodni PDV po osnovu ulaznih faktura iz decembra 2019.g.

13. KAPITAL

Osnivač Preduzeća je Opština Čajetina. Preduzeće JKP "Vodovod Zlatibor" Čajetina, osnovano je rešenjem Skupštine opštine Čajetina, broj 02-81/06-01 od 27.12.2006. godine. Preduzeće je pravni sledbenik Preduzeća JKP "Sirogojno" iz Sirogojna.

Osnovni kapital Preduzeća iskazan na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 529.547 hiljada dinara (2015. godine – 200,608 hiljada dinara, 2016.godine 218.238 hiljada dinara, 2017.godine 311,196 hiljada dinara, 2018. Godine – 389.951 hiljada dinara) čini državni kapital.

Povećanje kapitala nastalo je po osnovu uplate po ugovoru osnivača opštine Čajetina iznosa od 17,630 hiljada dinara u 2016. godini, uplate u iznosu od 92.958 hiljada dinara u 2017. godini, uplate u iznosu od 78.755 hiljada dinara u 2018. godini, uplate u iznosu od 139,596 hiljada dinara u 2019. godini za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda.

Preduzeće je usaglasilo kapital sa Agencijom za privredne registre zaključno sa uplatom osnivača do 31.12.2018.godine, a povećanje od 139,596 hiljada dinara (uplate u 2019.godini) biće registrovano u APR-u u toku 2020.g..

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

a) Struktura osnovnog kapitala Društva data je u narednom pregledu

	Državni kapital	Svega osnovni kapital
Stanje na početku godine	389,951	389,951
Stanje 31.12. tekuće godine	529,547	529,547

b) Neraspoređeni dobitak

Stanje na početku godine	176,882
Smanjenje za pokriće gubitka	
Povećanje po osnovu dobitka tekuće godine	20,091
Stanje 31.12. tekuće godine	196,973

Kapital

Hiljada dinara

	2019	2018
a). Osnovni kapital	529,547	389,951
b). Neraspoređeni dobitak	196,973	176,882
c). Gubitak		0
Kapital: a + b - c	726,520	566,833

14. DUGOROČNA REZERVISANJA

u hiljadama dinara

	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1.Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenim u početnom bilansu	4,903	4,848
2.Rezervisanja u toku godine	1,933	168
3. Iskorišćena rezervisanja u toku godine	278	113
4.Ukinuta rezervisanja u korist prihoda		
I. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenima na kraju godine (1+2-3-4)	6,558	4,903
II. Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite	48,500	33,278
DUGOROČNA REZERVISANJA(I+II)	55,058	38,181

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

15. DUGOROČNE OBAVEZE

1) Dugoročni krediti u zemlji

Kreditor	Rok otplate	Početak otplate	Obezbeđenje	Kam. stopa	Valuta	Iznos u valuti	Iznos na dan bilansa hiljada dinara
1	2	3	4	5	6	7	8
Banka Intesa ad Beograd	10.10.2022	10.11.2017	Zaloga pokr.stvari 6 bl.sop.men	3,25%	Eur	85,767	10,085
Banka Intesa ad Beograd	14.02.2024	14.03.2019	Zaloga pokr.stvari 6 bl.sop.men.	2,32%	Eur	58,642	6,896
Dugoročni krediti u zemlji – ukupno						144,409	16,981

Preduzeće je usalgasilo obaveze po osnovu dugoročnih kredita sa kreditorima u skladu sa čl. 20. Zakona o računovodstvu.

Preduzeće je izvršilo kursiranje dugoročnih obaveza sa valutnom klauzulom po srednjem kursu NBS na dan sastavljanja bilansa i efekte kursiranja evidentiralo u okviru finansijskih prihoda .

Preduzeće je izvršilo reklasifikaciju dela dugoročnih obaveza koje dospevaju u narednoj godini na kratkoročne finansijske obaveze.

16. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

u hiljadama dinara

Odložene poreske obaveze po osnovu (a do c)

- a) Razlika između knjigovodstvene vrednosti imovine i njene poreske osnovice

	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
	7,536	8,427
	7,536	8,427

17 KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

u hiljadama dinara

Kreditor	Rok otplate	Početak otplate	Obezbeđen je	Kam. stopa	Valuta u kojoj je kredit uzet	Iznos u stranoj valuti	Iznos hiljada dinara
1	2	3	4	5	6	7	8
Banka Intesa ad Beograd	10.10.2022	10.11.2017	Zaloga i bl.menice	3,25%	Eur	46,782	5,501
Banka Intesa ad Beograd	14.02.2024	14.03.2019	Zaloga i bl.menice	2,32%	Eur	18,518	2,178
1) Deo dugoročnih obaveza koji dospevaju do jedne godine						65,300	7,679
UKUPNO KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (1)							7,679

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

Preduzeće je izvršilo kursiranje kratkoročnih obaveza po srednjem kursu NBS na dan bilansa i efekte kursiranja evidentiralo u okviru finansijskih prihoda.

18 OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Neto obaveze po osnovu zarada i naknada zarada		0
2. Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog		0
3. Obaveze za porez i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca		0
4. Obaveze za bruto naknade zarada koje se refundiraju		0
5. Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	61	44
6. Obaveze za kratkoročna rezervisanja		0
7. Obaveze prema zaposlenom po osnovu službenog putovanja, smeštaja, otpremnine i drugo	255	262
8. Obav. Po ugov.o privr.i povr.poslovima		0
9. Obaveze po osnovu umanjenja zarada		0
10. Ostale obaveze	21,897	21,393
OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 10)	22,213	21,699

U okviru ostalih obaveza u iznosu od 21.897 hiljada dinara evidentirane su:

1. Obaveze prema KJP »Zlatibor« u iznosu od 21,897 hiljada dinara za fakturisane komunalne usluge po Sporazumu br.1678 od 18.12.2012. godine. Komunalne usluge se fakturišu i naplaćuju preko računa objedinjene naplate.

19 OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DORPINOSE I DRUGE DAŽBINE

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	103	103
OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DORPINOSE I DRUGE DAŽBINE (1)	103	103

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

Usaglašavanje dobitka pre oporezivanja i poreske osnovice (obaveze za porez iz rezultata)

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
Dobitak pre oporezivanja	24,455	29,633
Kapitalni dobici		
Kapitalni gubici		
Korekcije za stalne razlike		
- reprezentacija		
- ispravke vrednosti pojedinačnih potraživanja kojima se istovremeno i duguje		
- transferne cene		
- kamate zbog neblagovremeno plaćenih javnih prihoda		
- ostale razlike	780	754
- direktan otpis	736	865
Korekcija za privremene razlike:		
- računovodstvena i poreska amortizacija	7,405	7,042
- otpremnine		
- dugoročna rezervisanja	1,655	55
- obaveze po osnovu javnih prihoda		-10
Poreski gubitak		
Poreska osnovica	35,031	38,339
Obračunati porez (po stopi od 15%)	5,255	5,751
Umanjenja po osnovu poreskih kredita		
Tekući porez na dobitak	5,255	5,751

Uplaćene akontacije poreza na dobit (u 2019.) u iznosu od 6,195 hiljada dinara, potraživanje za više plaćeni porez na dobitak je 941 hiljada dinara.

Neiskorišćeni poreski krediti

Pregled neiskorišćenih poreskih kredita i rokovi do kada mogu da budu iskorišćeni prikazani su kao što sledi:

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
od jedne do pet godina	0	0
od pet do deset godina	0	0

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

20 PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Ostala pasivna vremenska razgr.	3,283	3,556
2. Odloženi prihodi i primljene donacije	40,018	5,254
PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA (1 do 2)	43,301	8,810

Odloženi prihodi i primljene donacije u iznosu od 40,018 hiljada dinara odnose se na izgradnju vodovoda i nabavku opreme finansiranu od strane Opštine Čajetina u iznosu od 4,552 hiljade dinara, a 35,466 hiljada dinara je primljena donacija u 2019.godini po ugovoru za izgradnju postrojenja za preradu otpadnih voda na Zlatiboru. Ostala PVR se odnose na zaduženje korisnika za troškove izvršnog postupka po podnetim predlozima za izvršenje 3,114 hiljada dinara; 169 hiljada dinara su razgraničene obaveze za PDV.

21 VANBILANSNA AKTIVA I PASIVA

u hiljadama dinara	
Vanbilansna aktiva obuhvata sledeća sredstva:	Vrednost
Menice	6,348
Garancije	120,645
Ukupno:	126,993

u hiljadama dinara	
Vanbilansna pasiva obuhvata sledeće izvore vanbilansnih sredstava:	Vrednost
Menice	6,348
Garancije	120,645
Ukupno:	126,993

22 TROŠKOVI MATERIJALA

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2019.	01.01-31.12. 2018.
1. Troškovi materijala za izradu	72,884	49,754
2. Troškovi ostalog (režijskog) materijala	286	430
3. Troškovi rezervnih delova	640	1,046
4. Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	2,663	1,973
TROŠKOVI MATERIJALA (1 do 4)	76,473	53,203

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

23 TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2019.	01.01-31.12. 2018.
1. Troškovi zarada i naknada (bruto)	61,462	61,156
2. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca	10,543	10,948
3. Troškovi naknada po ugovoru o delu i ost.ugov.	32	17
5. Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	139	489
7. Troškovi naknada direktoru odnosno članovima organima upravljanja i nadzora	116	143
8. Ostali lični rashodi i naknade	8,859	9,129
TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI (1 do 8)	81,151	81,882

Ostali lični rashodi i naknade u iznosu od 8,859 hiljada dinara odnose se na:

- Ostali lični rashodi (paketići za decu zaposlenih) u iznosu od 250 hiljada dinara;
- Troškovi prevoza zaposlenih u iznosu od 2,807 hiljada dinara;
- Troškovi dnevnica i putnih troškova na sl. putu u iznosu od 338 hiljada dinara;
- Troškovi otpremnine 1,487 hiljada dinara;
- Solidarna pomoć zaposlenim 169 hiljada dinara.
- Solid.pom. za ublaž. nepovoljnog mater. položaja zaposlenih 3,808 dinara.

24 TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2019.	01.01-31.12. 2018.
1. Troškovi transportnih usluga	5,233	4,255
2. Troškovi usluga na održavanju	5,364	5,465
3. Troškovi zakupnina	120	132
4. Troškovi reklame i propagande	537	800
5. Troškovi ostalih usluga	22,148	16,353
TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA (1 do 5)	33,402	27,005

Troškovi ostalih usluga u iznosu od 22,148 hiljada dinara odnose se na:

- Troškovi kom.usluge isporuke vode u rezervoar Vrščić u iznosu od 6,972 hiljada dinara.
- Troškovi hemijske analize vode u iznosu od 1,448 hiljada dinara,
- Troškovi iznošenja smeća u iznosu od 93 hiljada dinara,
- Ostale proizvodne usluge u iznosu od 13,635 hiljada dinara uglavnom se odnose na usluge podizvođača.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

25 NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2019.	01.01-31.12. 2018.
1. Troškovi neproizvodnih usluga	364	313
2. Troškovi reprezentacije	356	990
3. Troškovi premije osiguranja	3,534	2,977
4. Troškovi platnog prometa	546	514
5. Troškovi članarina	15	15
6. Troškovi poreza	365	371
7. Troškovi doprinosa	54	52
8. Ostali nematerijalni troškovi	8,199	11,057
NEMATERIJALNI TROŠKOVI (1 do 8)	13,433	16,289

Ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 8,199 hiljada dinara odnose se na:

- Troškovi taksi, sudski troškovi u iznosu od 1,823 hiljada dinara;
- Troškovi registracije vozila u iznosu od 253 hiljada dinara;
- Troškovi stručnog usavršavanja i literature u iznosu od 353 hiljada dinara;
- Troškovi umanjenja zarada 2,401 hiljada dinara;
- Troškovi održavanja softverskih i elektr. programa, pristup portalu katastra, ostale razne takse i drugi troškovi u iznosu od 3,369 hiljada dinara.

26 PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2019.	01.01-31.12. 2018.
1. Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	4,408	8,691
PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE (1)	4,408	8,691

27 RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2019.	01.01-31.12. 2018.
1. Obezvredjenje potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	11,882	9,942

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

**RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI
OSTALE IMOVINE (1)**

11,882

9,942

28 OSTALI PRIHODI

u hiljadama dinara

	01.01-31.12. 2019.	01.01-31.12. 2018.
1. Viškovi	1,677	8
2. Prihodi od smanjenja obaveza	211	201
3. Ostali nepomenuti prihodi	3,173	2,870
OSTALI PRIHODI (1 do 3)	5,061	3,079

Ostali nepomenuti prihodi u iznosu od 3,173 hiljada dinara odnose se na:

- Prihod od naknade štete u iznosu od 696 hiljada dinara;
- Prihod od naplaćenih sud.troškova utuženih potraživanja u iznosu od 1,800 hiljada dinara;
- Ostali prihodi u iznosu od 677 hiljada dinara.

29 OSTALI RASHODI

u hiljadama dinara

	01.01-31.12. 2019.	01.01-31.12. 2018.
1. Gubici po osnovu rashodavanja i prodaje nemater. imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	417	426
2. Manjkovi	13	367
3. Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	260	865
4. Rashodi po osnovu rashodavanja zaliha materijala i robe	793	80
5. Ostali nepomenuti rashodi	472	276
OSTALI RASHODI (1 do 5)	1,955	2,014

30 NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

u hiljadama dinara

	01.01-31.12. 2019.	01.01-31.12. 2018.
1. Rashodi po osnovu grešaka iz ranijih godina Koje nisu materijalno značajne	899	10
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja	899	10

31 ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

“Dana 11.marta 2020. godine Svetska zdravstvena organizacija je proglasila pandemiju usled širenja korona virusa COVID -19 u celom svetu. Dana 15.marta 2020.godine a na osnovu člana 200.stav 5 Ustava Republike Srbije, Predsednik Republike Srbije, Predsednik Narodne Skupštine i Predsednik Vlade doneli su Odluku o proglašenju vanrednog stanja u Republici Srbiji (Službeni Glasnik RS broj 29/2020 od 15.03.2020.godine) a u cilju sprečavanja, suzbijanja i gašenja epidemije COVID-19 na teritoriji Republike Srbije.

Širenje COVID-19 prouzrokuje poremećaje u snabdevanju i utiče na proizvodnju i prodaju velikog broja industrija. Koliki uticaj će posledice COVID-19 imati na poslovanje i finansijske pokazatelje našeg Društva će zavisiti od daljeg razvoja situacije, uključujući i od trajanja i rasprostranjenosti pandemije, i uticaja na naše kupce, zaposlene i dobavljače, a što je neizvesno i ne može da se predvidi. Naime, u ovom momentu, neizvesno je do kojeg obima COVID-19 može imati uticaj na naše finansijsko stanje ili rezultate poslovanja.“

32 POTENCIJALNA SREDSTVA I OBAVEZE

Sudski sporovi

Preduzeća sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine vodi dva sudska spora u kome se javlja kao tuženi, a po osnovu radnog spora, nije vršeno rezervisanje po ovom osnovu, spor je u toku, a ishod neizvestan.

Preduzeća nema datih garancija i jemstava.

33 UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Ciljevi upravljanja rizicima finansijskih instrumenata

Poslovanje Preduzeća je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku, finansijskom riziku (deviznom i kamatnom), kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju umanjenjem izloženosti Preduzeća ovim rizicima.

Preduzeća ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

Tržišni rizik

Preduzeće je osetljivo na prisustvo sistemskih rizika koji podrazumevaju rizike ekonomskog okruženja u okviru države, privredne grane i sl. na koje Preduzeće ne može da utiče: inflacija, promena poreskih propisa, carinskih propisa, limitiranje kamatnih stopa, privrednog okruženja, konkurencije, sirovinske baze i sl.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

Ukoliko postoje nesistemske rizici, oni se identifikuju kroz uspešnost poslovanja uprave Preduzeća.

Finansijski rizik

U svom poslovanju Preduzeće je izloženo finansijskim rizicima koji se javlja kao devizni rizik i rizik od promene kamatnih stopa. Zadatak upravljanja tržišnim rizicima jeste da se upravlja i kontroliše izloženost tržišnim rizicima u okviru prihvatljivih pokazatelja, uz optimizaciju prinosa Preduzeća.

Devizni rizik

Izloženost Preduzeća deviznom riziku se odnosi na ostale dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja, gotovinu i gotovinske ekvivalente, dugoročne kredite, ostale dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze i obaveze iz poslovanja nominirane u stranoj valuti.

Knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza Preduzeća u stranim valutama na dan izveštavanja je sledeća:

	u hiljadama dinara			
	Imovina		Obaveze	
	2019	2018	2019	2018
EUR	-	-	24,660	21,632
	-	-	24,660	21,632

Na osnovu obelodanjene strukture imovine i obaveza u stranim valutama evidentno je da je Preduzeće osetljivo na promene deviznog kursa EUR .

Osetljivost Preduzeća na apresijaciju i depresijaciju RSD za 10% u odnosu na pomenute strane valute, predstavlja procenu rukovodstva Preduzeća u pogledu mogućih promena kursa RSD u odnosu na EUR

	u hiljadama dinara			
	2019		2018	
	10%	-10%	10%	-10%
EUR	(2,466)	2,466	(2,163)	2,163
	(2,466)	2,466	(2,163)	2,163

Kamatni rizik

Preduzeće je izloženo riziku promene kamatnih stopa na plasmanima i obavezama kod kojih su kamatne stope varijabilne. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta i Preduzeće nema na raspolaganju instrumente kojima bi ublažilo njegov uticaj.

Struktura plasmana i obaveza na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine sa stanovišta izloženosti kamatnom riziku data je u sledećem pregledu:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

	u hiljadama dinara	
Finansijska sredstva		
<i>Nekamatnosna</i>	139,284	100,055
Kamatnosna (fiksna kamatna stopa)	-	-
Kamatnosna (varijabilna kamatna stopa)	-	-
	139,284	100,055
Finansijske obaveze		
<i>Nekamatnosne</i>	91,511	92,897
Kamatnosne (fiksna kamatna stopa)	24,660	21,632
Kamatnosne (varijabilna kamatna stopa)	-	-
	116,171	114,529

Naredna tabela prikazuje analizu osetljivosti neto dobitka za tekuću poslovnu 2019. godinu na realno moguće promene u kamatnim stopama za 1%, počev od 1. januara. Povećanje odnosno smanjenje od 1% predstavlja realno moguću promenu kamatnih stopa, imajući u vidu postojeće tržišne uslove. Ova analiza primenjena je na finansijske instrumente Preduzeća koji su postojali na dan bilansa stanja i pretpostavlja da su sve ostale varijable nepromenjene.

	2019		u hiljadama dinara		
	1%	-1%	2018	1%	-1%
Finansijska sredstva	-	-	-	-	-
Finansijske obaveze	-	-	-	-	-

Kreditni rizik

Preduzeće je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema preduzeću izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak Preduzeća. Kreditni rizik obuhvata dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja i date garancije i jemstva trećim licima.

U Republici Srbiji ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Preduzeće je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske informacije (npr. podatke o bonitetu koje pruža Agencija za privredne registre) i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovnim partnerom u cilju određivanja njegovog boniteta. Na osnovu boniteta kupca, utvrđuje se iznos njegove maksimalne kreditne izloženosti, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Preduzeća. Iznos maksimalne kreditne izloženosti revidira se najmanje jednom godišnje.

U slučaju povećanja iznosa dospelih potraživanja i shodno tome povećane izloženosti kreditnom riziku, Preduzeće primenjuje mehanizme predviđene poslovnom politikom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

Izloženost Preduzeća kreditnom riziku ograničena je uglavnom na potraživanja od kupaca na dan bilansa. Nominalni iznos potraživanja od kupaca, pre izvršene ispravke vrednosti, sastoje se od velikog broja potraživanja, od kojih najveći deo čine potraživanja od kupaca:

Naziv kupca	u hiljadama dinara	
	2019.	2018.
1. Kupci privreda	41,098	33,121
2. Kupci fizička lica, sezanci i domaćinstva	52,492	46,501
3. Kupci – iznošenje i depon.smeća, osiguranje	20,406	18,086
Ukupno:	113,996	97,708

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Preduzeća upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbeđuje da Preduzeća u svakom trenutku mora da ispunjava sve svoje dospele obaveze. Preduzeće upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa priliva finansijskih sredstava i dospeća obaveza.

Ročnost dospeća finansijskih obaveza Preduzeća data je u sledećoj tabeli:

2019. godina	u hiljadama dinara			
	do 1 godine	od 1 do 2 godine	od 2 do 5 godina	Ukupno
Dugoročni krediti	-	7,677	9,304	16,981
Obaveze iz poslovanja	69,298	-	-	69,298
Krat. finan. obaveze	7,679	-	-	7,679
Ostale krat. obaveze	22,213	-	-	22,213
	99,190	7,677	9,304	116,171
2018. godina	do 1 godine	od 1 do 2 godine	od 2 do 5 godina	Ukupno
Dugoročni krediti	-	5,529	10,137	15,666
Obaveze iz poslovanja	71,198	-	-	71,198
Krat. finan. obaveze	5,966	-	-	5,966
Ostale krat. obaveze	21,699	-	-	21,699
	98,863	5,529	10,137	114,529

Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim novčanim tokovima na osnovu najranijeg datuma na koji će Preduzeće biti obavezno da takve obaveze namiri (aktuelni anuitetni plan).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

INDIKATORI OPŠTE LIKVIDNOSTI		2019.	2018.
		godina	godina
1	OBRTNA IMOVINA / KRATKOROČNE OBAVEZE	1,28	1,13
INDIKATORI UBRZANE LIKVIDNOST			
2	OBRTNA IMOVINA BEZ ZALIHA / KRATKOROČNE OBAVEZE	1,05	0,90
INDIKATORI TRENUTNE LIKVIDNOSTI			
3	GOTOVINA I GOT. EKVIVALENTI/ DOSPELE KRATKOROČNE OBAVEZE	0,34	0,18

34 UPRAVLJANJE RIZIKOM KAPITALA

U postupku upravljanja kapitalnim rizikom, rukovodstvo Preduzeća ima za cilj očuvanje mogućnosti da posluje po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala. Rukovodstvo Preduzeća pregleda strukturu odnosa dugova i kapitala na godišnjoj osnovi.

Preduzeće analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti. Ovaj pokazatelj izračunava se kao odnos neto obaveza (zaduženosti) i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze (kratkoročne i dugoročne) umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Pokazatelji zaduženosti na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine su bili sledeći:

		u hiljadama dinara	
1. Ukupne obaveze (dugoročne i kratkoročne)	170,384	134,463	
2. Ukupan sopstveni kapital	726,520	566,833	
Pokazatelj zaduženosti (koeficijent 1/2)	23,45%	23,70%	

35 POVEZANE STRANE

Društvo nema povezanih strana.

36 USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2019. godine. U toku usaglašavanja sa poslovnim partnerima nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

37 NAČELO STALNOSTI POSLOVANJA

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti poslovanja.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja učinci poslovnih promena i drugih događaja se priznaju u momentu nastanka (a ne kada se gotovina ili njen ekvivalent primi ili isplati). Finansijski izveštaji sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (osim Izveštaja o tokovima gotovine) pružaju informacije ne samo o poslovnim promenama iz prethodnog perioda, koje uključuju isplatu i prijem gotovine, već takođe i o obavezama za isplatu gotovine u budućem periodu i o resursima koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem periodu.

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Preduzeće da posluje u neograničenom vremenskom periodu i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

ZAKONSKI ZASTUPNIK

.....

Čajetina,
30.04.2020.